
**Notulen van de openbare vergadering van Provinciale Staten van Flevoland
gehouden op 2 december 2010 om 19.30 uur in het Provinciehuis te Lelystad.**

Aanwezig zijn:

Mevrouw A.E. Blik-de Jong (VVD), de heren M.J.D. Witteman (PvdA, vanaf 19.55 uur), M.F.A. van Diessen (VVD), A.L. Greiner (CDA), leden van het college van Gedeputeerde Staten.

De heren J.N.J. Appelman (CDA), R. TH. van der Avoort (VVD), mevrouw M.C. Bax (PvdD), de heer N. Benedictus (VVD), mevrouw F.J.E. Boode-Groot Nibbelink (PvdA), de heren R.P.G. Bosma (VVD), W.R. Bouma (CDA), F. Brouwer (CU), N. Demirbilek (SP), B.G. van het Erve (CDA), J.E. Geersing (CU), C. Goossens (PvdA), mevrouw N. van Herwaarde-van Ravenzwaaij (SP, vanaf 19.35 uur), de heer J. Kramer (VVD), mevrouw M. Luyer (CDA), de heer W.C. Noordegraaf (VVD), mevrouw H.H. Nijhuis-Ovinge (CDA), de heren R.T. Oost (CDA), P.T.J. Pels (PvdA), J.J. Posthumus (CDA), mevrouw A.S.M. Roda (GL), de heren A.A. Rijdsdorp (PvdA), F.N.E.M. van Schoot (GL), D.G. Schutte (CU), R.J. Siepel (CU), J.N. Simonse (SGP), A.J. Steendijk (VVD), mevrouw A. van Stenus-van Basten (VVD), de heren A. Stuivenberg (SP), K. Tadema (CU), E. Taskin (PvdA, vanaf 19.50 uur), de dames L.B.H. Venselaar (PvdA), C.P.M. de Waal (SP), de heer J. van Wieren (CDA), mevrouw T. Zeilstra-van der Meulen (PvdA)

Afwezig:

De dames M. Jonker-Waterlander (VVD), Y. Weijand (VVD), N. de Lange (SP), de heer H. van Ravenzwaaij (SP)

Voorzitter:

De heer L. Verbeek (Cdk)

Griffier:

Mevrouw R.C.M. Stadhouders, griffier.

1. Opening.

De voorzitter: "Hartelijk welkom allemaal op deze laatste Statenvergadering van dit jaar. Wij zijn in het stadium aanbeland dat wij dit van sommige vergaderingen kunnen zeggen. Dit is de laatste Statenvergadering van 2010 van Provinciale Staten. In dit geval op 2 december. Ik heb berichten van verhindering ontvangen van mevrouw Weijand van de VVD, de heer Van Ravenzwaaij van de SP. Ik ga ervan uit dat de overige lege stoelen nog bezet zullen worden. Als dat niet zo is signaleren wij dat ongetwijfeld. Vooralsnog ga ik ervan uit dat we het vanavond met twee Statenleden minder doen. Mocht het tot stemmingen komen dan controleren wij dat nog even."

De heer Steendijk: "Voorzitter, mevrouw Jonker heeft zich ook afgemeld."

De voorzitter: "Mevrouw Jonker heeft zich ook afgemeld, dank u wel. Dat betekent dat wij uitgaan van 3 afwezig. Er zijn er echter nog wat meer afwezig. Wij wachten het even af."

2. Vaststellen agenda

De voorzitter: " Wij hebben geen wijzigingsvoorstellen ontvangen. Dat klopt ook, wat u allen betreft? Dat betekent dat wij overeenkomstig de agenda aan het werk zullen gaan."

3. Notulen van de openbare vergadering van 4 november 2010

De voorzitter: "Wat betreft deze notulen heb ik geen wijzigingsvoorstellen gezien. Is er iemand van u die zegt: dat klopt niet, ik heb wel wat opgestuurd?"

Mevrouw Boode: "Ik heb per mail wat opgestuurd. Er moet een d veranderen in een t. Vraag me nu niet meer bij welk woord op welke bladzijde."

De voorzitter: "Er is een programmaatje in de computer. Als wij alle d's in t's veranderen komt het ongetwijfeld goed. Wij zullen het nog even nakijken. Het is gewoon een spellingsfout, begrijp ik. Inhoudelijk wijzigt er niets."

Mevrouw Boode: "Het woord betekent echt iets anders dan."

De voorzitter: "Nu word ik toch echt nieuwsgierig. Wij kijken het na en mocht het toch dubieus zijn, dan brengen wij het terug op de agenda. Voor het overige stellen wij de notulen vast."

4. Mededelingen

De voorzitter: "Ik kan u melden dat het tijdelijk ontslag van Statenlid Kuijken, per 9 december van rechtswege zal eindigen. Zij heeft meegedeeld dat zij vanaf 9 december haar Statenlidmaatschap weer wil vervullen. Dat betekent dat dit de laatste vergadering is van mevrouw Venselaar. Wij stellen ons voor dat degenen die dat wensen, na de vergadering nog even met haar kunnen napraten en afscheid van haar kunnen nemen. Hoewel het mogelijkwerijs geen echt afscheid zal zijn. Wij zien u ongetwijfeld in andere posities wel weer terug. Zij doet overigens nog wel mee met het I-Pad experiment. Anders krijgen we daar misschien later weer vragen over. Ik deel het u nu alvast mee. Dat was al besloten. Zij is nu eenmaal deelnemer aan het experiment, dus dat maakt zij gewoon netjes af."

5. Lijst ingekomen stukken

De voorzitter: "U treft een actuele lijst aan op uw zitplaatsen. Er is een laat nagekomen stuk dat procedureel niet helemaal conform is. Dit in de zin van: dat wij afspraken hebben waarlangs ingekomen stukken hier in de vergadering worden gebracht. Maar gezien de actualiteit, het betreft het Oostvaardersland, leek het ons toch verstandig om dit stuk te verspreiden. We hebben wel met elkaar afgesproken dat we er geen gewoonte van maken. Maar dit is een uitzonderingssituatie. Ik neem aan dat het uw instemming heeft om dit zo te doen. Als het niet uw instemming heeft, moet u het stuk terzijde leggen, want het ligt al voor u. En verder denk ik dat er geen discussie nodig is m.b.t. de ingekomen stukken. Is dat het geval? Niemand? Dan hebben wij de ingekomen stukken conform afgewerkt."

6. Hamerstukken

a. *Overheveling van bestemmingsreserve personele frictiekosten naar EZ salarissen.*

b. *Vaststellen van de 15e wijziging van de legesverordening 1998.*

c. *Dekking kosten voor het vervaardigen van twee Interreg IVC aanvragen*

d. *Ontwerp Derde wijziging van de Verordening voor de fysieke leefomgeving Flevoland.*

e. *Overeenkomst Rijkswaterstaat Oostvaarderswold.*

f. *Aanpassing begroting 2010 van de provinciale cofinanciering voor het Leader+ Regio Randstadprogramma 2000-2006.*

g. *Begrotingswijziging Beleidsrealisatie Duurzame Gebiedsontwikkeling Flevoland in het kader van programma Leren voor Duurzame Ontwikkeling -te ontvangen cofinanciering gelden Flevolandse gemeentes.*

h. *Begrotingswijziging haalbaarheidsonderzoek Duurzaam Energie- en Ontwikkelbedrijf -te ontvangen cofinanciering gelden Flevolandse gemeentes en het Waterschap.*

i. *Vaststellen van de 13e begrotingswijziging van de begroting 2010 van de provincie Flevoland.*

j. *Verantwoorden en afrekenen provinciaal overcommitteringsbudget voor het Enkelvoudig Programmeringsdocument Flevoland 2000-2006 (EPD).*

k. *Begrotingswijziging project Samenwerking voor een leven lang leren.*

l. *Diverse onttrekkingen aan bestemmingsreserve personele frictiekosten.*

m. *Deelname in stichting Essent Sustainability Development.*

n. Ontwerp 5e wijziging Verordening Nazorgheffing gesloten stortplaatsen provincie Flevoland.

o. Mandatering begrotingswijzigingen aan het college van Gedeputeerde Staten.

De voorzitter: "Er is bij agendapunt 6, een lijst van hamerstukken. Het betreft stukken die allemaal al uitvoerig in de commissies besproken zijn en waarbij in de commissie de conclusie is getrokken, dat de discussie in Provinciale Staten niet nodig is. Dat zou een herhaling zijn van het gesprek dat al heeft plaatsgevonden en waardoor het als hamerstuk kan worden afgedaan. Het zijn de stukken a t/m o. Het zijn er dit keer vrij veel. Ik wil nog even controleren of de conclusie juist is dat het hier hamerstukken betreft. Gaat iedereen daarmee akkoord? De heer Simonse. Welk stuk wilt u aan de orde stellen?"

De heer Simonse: "Voorzitter, ik wil alleen maar aan de orde stellen dat wij bij punt i. in de commissie Samenleving gemotiveerd hebben dat wij daar niet mee in kunnen stemmen. Voor de rest kan het een hamerstuk zijn."

De voorzitter: "Prima, dank u wel. Nog andere stemverklaringen? Dat is niet het geval. Dan zijn de hamerstukken a t/m o hiermee vastgesteld."

7. Kadernota Grondbeleid 2010

De voorzitter: "Wie van u mag ik hierover het woord geven?"

Eerste termijn

De heer Bouma: "Voorzitter, dank u wel. Voorzitter als de overheid langskomt voor grondverwerving dan ervaren de meeste mensen dit, als bedreigend. De overheid is, in onze ogen, dan ook verplicht om op een respectvolle manier met haar burgers om te gaan. Zeker in deze situatie. Vaak is er ook sprake van ongelijke verhoudingen. Zo wordt dat zeker gevoeld. De CDA fractie is dan ook blij dat deze nota qua tekst behoorlijk aangepast is. Dat betekent ook dat wij ermee akkoord zullen gaan. We hebben nog wel een vraag aan de gedeputeerde. Als wij het stuk goed lezen dan gaat deze besluitvorming vooral over grondverwerving voor infrastructuur en is deze procedure niet zozeer van toepassing op andere grondverwervingstrajecten. Kan de gedeputeerde bevestigen dat die conclusie van ons, juist is? Wij zouden het daar hartgrondig mee eens zijn. Dank u wel."

De heer Van der Avoort: "Dank u wel, voorzitter. Provinciaal grondbeleid is één van de punten uit het Omgevingsplan dat nog nader moest worden uitgewerkt. Vervolgens is in het Hoofdlijnenakkoord afgesproken dat dit punt zou worden vastgelegd in een nota met een uitvoeringskader. Immers, de provincie zou actief een omslag maken van beleid naar uitvoering. Vooral bij de uitvoering van de drie speerpunten heeft het college een actieve rol in de gebiedsontwikkeling en is provinciaal grondbeleid een belangrijk instrument. In de commissie is kritisch gereageerd op het nieuwe beleidspunt 2 waarin staat dat voor de grondverwerving voor infrastructurele werken parallel aan elke minnelijke onderhandeling een onteigeningsprocedure zal worden gestart. U bedoelde daarmee dat de administratieve fase alvast wordt opgestart. In de nieuwe tekst over dit onderwerp heeft u dit aangepast en is er een duidelijke uitleg hoe de aankoopstrategie dan verloopt. Ook het Statenvoorstel is hierop aangepast. Voor de VVD is het nu duidelijker omschreven, zodat betrokkenen weten waar zij aan toe zijn. Wij gaan akkoord met de beslispunten."

De heer Geersing: "Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Grondbeleid is een verplichte paragraaf in de jaarstukken. De ChristenUnie heeft dat ook regelmatig aangegeven. Wij zijn dan ook blij dat deze nota voorligt en dat er daarmee invulling aan gegeven is. Ook de vraag die de heer Bouma van het CDA al naar voren haalde. Als die vraag instemmend beantwoord kan worden, zijn wij daarin ook van duidelijkheid voorzien. Ten aanzien van de strategische grondverwerving. Daar hebben wij op zich geen problemen mee. Sterker nog, het kan leiden tot extra slagvaardigheid. Ook is gebleken dat het altijd weer moeilijk is om de juiste antenne te hebben om op een goede manier weer te geven hoe je met onteigening omgaat. Bij verwerving met het onteigeningsmes op tafel, is geen sprake van minnelijkheid. Duidelijk moet zijn dat

maximale minnelijke verwerving het uitgangspunt is. Daarnaast dossiervorming. Wij zijn blij met de aanpassing die is gepleegd in de tekst. Dit was mijn bijdrage."

De heer Simonse: "Voorzitter, ook de SGP is blij met de Kadernota grondbeleid. Ik ga niet herhalen wat de andere fracties gezegd hebben. Wij zijn tevreden met de omschrijving van de minnelijke verwerving. Er was nog een vraag van onze fractie over de taxatie. Wij hebben daar vandaag antwoord op gekregen. Wij kunnen daar ook mee leven. Het is helder verwoord. Wij wilden twee onafhankelijke personen die een taxatie verrichten. Het is iets anders verwoord in het antwoord maar onze fractie kan er mee leven."

Mevrouw Roda: "Dank u wel, voorzitter. Wij hadden in de commissie de nodige vragen over hoe in het voorstel oorspronkelijk het stuk over onteigening beschreven stond. Het is goed aangepast en beter toegelicht en wij kunnen nu ook instemmen met dit voorstel."

De voorzitter: "Dank u wel. Nog andere fracties? Dat is niet het geval. Misschien kan onze specialist grondzaken, gedeputeerde Blik, antwoord geven op de gestelde vragen. Het betreft punt 2 van de beslispunten. Of u wilt bevestigen dat dit vooral ten behoeve van infrastructurele werken wordt gedaan."

Gedeputeerde Blik: "Dank u, voorzitter. Deze nota legt vooral vast wat ons huidige beleid is. De enige wijziging is met betrekking tot de infrastructurele werken: dat men start met een minnelijk traject waarbij tegelijkertijd de administratieve fase ook wordt opgestart. Op enig moment komt er een moment waarop wellicht moet worden besloten tot onteigening. Dat is een apart besluit. Dat wordt niet helemaal aan het begin van het traject genomen. De vraag van het CDA kan ik eigenlijk eenvoudig beantwoorden door te zeggen dat wij dit beslispunt extra toevoegen aan ons huidige grondbeleid instrumentarium, dat wij al hanteren, en het hangt er dus vanaf welk instrument je hanteert of er sprake is, uiteindelijk aan het einde van het traject, van onteigening of niet. Ik kan dus niet zomaar ja zeggen, dat doen wij nergens anders. Het hangt af van al die instrumenten die genoemd zijn in de nota. Er wordt dan eerder besloten, door Provinciale Staten, op welke wijze je in een bepaald project omgaat met het grondbeleid."

De voorzitter: "Dank u wel. De heer Bouma wenst een tweede termijn. Dan gaan wij nu de tweede termijn in."

Tweede termijn.

De heer Bouma: "Maar begrijp ik daaruit dat het altijd terugkomt in de Staten? Als ik de geest van de nota goed begrijp dan zegt dat mij dat, in andere gevallen dan infrastructuur, er terughoudend omgegaan wordt met deze werkwijze."

De voorzitter: "Nog andere leden in de Staten die het woord willen voeren? Dat is niet het geval. Dan is daarmee de tweede termijn gesloten. Het woord is aan de gedeputeerde."

Gedeputeerde Blik: "Provinciale Staten besluit over een bepaalde manier van omgaan met het grondbeleid. Dat doe je voorafgaande of tijdens een project, als dat nodig is. Dus afhankelijk van het besluit van Provinciale Staten, doe je een aantal zaken of doe je een aantal zaken niet. U besluit nu hier dat bij elk infrastructureel werk, als uiteindelijk aan het einde van het traject blijkt dat het nodig is voor provinciale wegen om die grond in eigendom van de provincie te krijgen opdat de uitvoering van de uitbreiding van de wegen plaats kan vinden, op deze wijze grondverwerving zal plaatsvinden. Dat besluit u nu dus dat besluit u niet elke keer apart. In andere gevallen, in projecten, is het een besluit van Provinciale Staten op welke wijze grondverwerving zal plaatsvinden, als dat nodig is voor het project."

De voorzitter: "Dank u wel. Dan ga ik nu over tot stemming. Wie van de fracties stemt tegen dit voorstel.

Stemming.

Tegen stemmen: niemand.

Dan is het voorstel met algemene stemmen aangenomen."

8. Cofinanciering upgrading High Containment Unit van het Centraal Veterinair Instituut te Lelystad.

De voorzitter: "Wie van u wenst hierover het woord? De PvdD, mevrouw Bax."

Eerste termijn

Mevrouw Bax: "Dank u wel, voorzitter. In de commissie hebben wij al aangegeven dat wij niet kunnen instemmen met dit beslispunt. Om de reden dat € 3.000.000 niet opweegt tegen de tientallen arbeidsplaatsen, deze arbeidsplaatsen vanwege exploitatierisico niet gegarandeerd zijn, het CVI zelf aangeeft dat overheidsopdrachten afnemen, er geen projectaanvraag ingediend is en als laatste dat wij het ouderwetse gebruik van proefdieren niet goedkeuren. Zeker niet nu blijkt dat er tal van alternatieven zijn. Er zijn technieken welke proefdieren vervangen en die veelal goedkoper, betrouwbaarder en effectiever zijn. Zo zijn er in vitro testen, dat is het gebruik van slachtmateriaal, computermodellen, menselijk lichaamsmateriaal en kunststof modellen. Zo heeft TNO onlangs modellen ontwikkeld die bepaalde processen in ons lichaam nauwkeurig kunnen nabootsen. De voorspellende waarde voor mensen lijkt hierbij groter dan bij experimenten op knaagdieren of honden. Zo zijn er tal van voorbeelden. Het is immers bekend dat veel medicatie, die met succes bij dieren getest wordt, niet volstaat bij mensen vanwege de te grote fysische verschillen. Wanneer men dus van mening is dat dierproeven gerechtvaardigd zijn om mensenlevens te redden, heeft men het qua verwachtingen compleet mis. Niet voor niets staat nu het stimuleren van alternatieven voor dierproeven hoog op de agenda van het ministerie van volksgezondheid, welzijn en sport. Wij juichen het toe dat het kabinet heeft geconstateerd dat het overheidsbeleid ten aanzien van alternatieven tekortschiet en er daarom nu een Nationaal kenniscentrum: alternatieven voor dierproeven, is opgericht. Bij deze inzet op alternatieven hoort het afbouwen van ouderwets proefdiergebruik. Wij zijn zeer verbaasd dat er nu een voorstel ligt om € 3.000.000 beschikbaar te stellen voor ouderwetse proefdierfaciliteiten. En dan nog wat. In het voorstel staat dat er volgens het CVI een toenemende aandacht is voor de bestrijding van opkomende zoonose. Dat is een infectieziekte die tussen mens en dier uitgewisseld kan worden. Bij 1.6 in de stukken wordt nadrukkelijk de intensieve veehouderij aangehaald. Wij vinden dat uiteraard nogal logisch. Gezien de enorme wereldwijde intensieve veehouderij zijn er zoveel ziektes uitgebroken en zijn er zoveel dreigingen van ziektes dat we heel erg bang zijn geworden. In de brief van het CVI staat dat de Wereldgezondheidsorganisatie ervan uitgaat dat 70 % van de opkomende ziektes in de toekomst veroorzaakt worden door ziekten die van dier op mens overdraagbaar zijn. Dat is iets waar wij natuurlijk al jaren op hameren. Daarom zou onderzoek naar ziekten afkomstig uit de intensieve veehouderij parallel moeten lopen met de afbouw van de veroorzaker namelijk: de grootschalige intensieve veehouderij. Op deze manier is het natuurlijk symptoombestrijding. Dat het CVI niet verantwoordelijk is voor de enorme intensieve veehouderij, snappen wij natuurlijk ook wel. Maar het argument dat hun onderzoek onnodig lijden en sterven van mens en dier zou moeten tegengaan, is natuurlijk wel wat vreemd voor een instantie die dieren gebruikt als wegwerpmateriaal. Kortom, laten wij investeren in de toekomst en in moderne bedrijven die gebruikmaken van alternatieven voor proefdieren. Die zijn er immers genoeg. Voor degenen die niets met dieren op hebben: het CVI vraagt € 3.000.000 terwijl zij er zelf mee komt dat overheidsopdrachten afnemen. Het exploitatierisico wil het CVI voor eigen rekening nemen. Daaruit kun je opmaken dat € 3.000.000 geen garantie is voor tientallen banen. Ook is er geen projectaanvraag ingediend. Wij zouden er met € 3.000.000 blind voor moeten gaan en dan maar moeten afwachten. Dank u wel, voorzitter."

De heer Van Schoot: "Voorzitter, dank u wel. Na de uitleg, verleden week in de commissie, en na de presentatie en de antwoorden van de gedeputeerde, zijn wij gerustgesteld. Wij willen, ook in Flevoland, hoogwaardige werkgelegenheid. GroenLinks gaat dus akkoord met het voorstel."

De heer Oost: "Dank u wel, voorzitter. Tijdens de commissievergadering hebben wij een presentatie gehad waarom het noodzakelijk zou zijn om deze High Containment Unit daar te plaatsen. De oude faciliteiten zijn verouderd. Ze zijn ook niet geschikt voor de experimenten

met betrekking tot de zoönosen. Dit is nodig om dat mogelijk te maken. Het heeft een multiplier effect van 2,7. Dat juichen wij toe. Wij zijn ook zeer tevreden over de snelle actie van het college waardoor dit tot ons gekomen is. Het is een unieke kans, zoals ook in de stukken staat. Wij hopen dan ook dat de maatschappelijke, emotionele problemen die zich bij de dierziektes en bij de overdraagbaarheid tussen mens en dier voordoen, hiermee voorkomen kunnen worden. Uit de presentatie bleek ook dat daardoor het aantal dierproeven af kan nemen. Dat is goed. Gisteren heeft ons via de media het bericht bereikt dat m.b.t. de intensieve varkenshouderij er supermarkten zijn die overgaan tot een ster keurmerk. Dieren krijgen meer vierkante meters om te leven. Het CDA juicht dat zeer toe. Er is in de maatschappij ook, zeer nadrukkelijk, meer aandacht voor dit punt. Dat is goed. Het dierenwelzijn gaat het CDA aan het hart. Wij vinden echter wel dat wij met deze Unit, deze unieke kans moeten grijpen. We kunnen daarom van harte instemmen met dit voorstel."

De heer Rijsdorp: "Voorzitter, mag ik bij interruptie een vraag stellen. De heer Oost zegt: dierenwelzijn gaat het CDA aan het hart. Het geeft eigenlijk ook aan dat je af zou moeten van de intensieve veehouderij. U zegt: het is goed dat belangrijke supermarkketens voor kwaliteitsvlees gaan waarbij er daarvan geen sprake is. Ik probeer deze uitspraak van u, het CDA, te begrijpen in relatie tot uw eigen eerdere inzet om juist de intensieve veehouderij in Flevoland te vergroten. Hoe rijmt u dat?"

De heer Oost: "Ook dat was ingestoken op welzijn van dieren. Volgens mij is dat dus geheel in lijn met onze eerdere inzet."

De heer Rijsdorp: "Voorzitter, om de heer Oost even uit zijn droom te helpen. Dat ging ook om nieuwe vestigingen. Het ging om akkerbouwbedrijven die nog geen dieren hebben. Ik kan uw opmerking plaatsen als u zegt: het gaat om intensieve veehouderij en ik ga meer ruimte geven om diezelfde beesten meer ruimte te geven. Dan hebt u een consistent verhaal. Dan zou de PvdA u daarin ook steunen."

De heer Oost: "Dat hebben wij ook."

De voorzitter: "Ik stel voor dat we deze discussie nu afronden. Het gaat niet over datgene waar het voorstel over gaat. Ik begrijp uw discussie. Maar u weet ook beiden dat dit agendapunt nog volop terugkomt en u ruim de gelegenheid krijgt om u publiekelijk te manifesteren zodat iedereen kan horen hoe u daar tegenover staat. Desnoods maakt u er een campagne onderwerp van. Dat laat ik verder aan u over."

De heer Rijsdorp: "Dat spreekt ons zeer aan."

De heer Oost: "Ons ook."

De voorzitter: "Dat is dan afgesproken. Ik zal erop toezien dat, dat gebeurt. Terug naar het onderwerp waar het hier om gaat. Mijnheer Oost, u was hierover uitgesproken? Zijn er nog andere fracties die over dit onderwerp wensen te spreken? De fractie van de VVD. Ga uw gang."

De heer Noordegraaf: "Dank u wel, voorzitter. Ik ga niet herhalen wat allemaal al gezegd is. Wat het CDA in grote lijnen zegt, ondersteunen wij. Wij vinden dit een mooie gelegenheid om de kenniseconomie uit te breiden in Flevoland. Daar zijn wij blij mee. Wij zijn ook blij met het feit dat het aantal proeven met levende dieren hierdoor iets af zal nemen. Het is maar een klein steentje aan het grote gebouw, maar elke afname is meegenomen. Dat vinden wij goed helpen bij het plan. Dank u wel."

De voorzitter: "Mevrouw Bax, wilt u een tweede termijn?"

Tweede termijn.

Mevrouw Bax: "Ja graag. Wat bedoelt u met afname? Nu neemt het aantal proefdieren juist toe. Ik begrijp u niet."

De heer Noordegraaf: "Als u aanwezig was geweest bij de commissievergadering waar de heren van dit instituut uitleg hebben gegeven, had u die informatie ook gekregen."

Mevrouw Bax: "Ja, en daar blijkt uit dat met de uitbreiding hiervan het aantal proefdieren toeneemt. Dan heb nog een vraag voor u. Zou u er de voorkeur aan geven om te investeren in een bedrijf dat gebruikmaakt van alternatieven voor proefdieren of heeft u zo iets van: we hebben dit voorstel voor ons, het klinkt allemaal mooi dus we kunnen er € 3.000.000 aan geven?"

De heer Noordegraaf: "Het is een interessante vraag maar hij hoort niet bij dit onderwerp."

Mevrouw Bax: "Hij hoort wel degelijk bij dit onderwerp. Want wij gaan € 3.000.000 geven aan een bedrijf dat proefdieren gebruikt."

De voorzitter: "Ik vind het prima als u even heen en weer tikt maar door elkaar heen spreken gaat mij te ver. Graag om de beurt. Mevrouw Bax heeft nog even het woord en dan krijg ik van de heer Noordegraaf nog een antwoord en dan sluiten we dit af."

Mevrouw Bax: "Ik vind dat het er hier wel degelijk om gaat. De vraag is nu: gaan wij € 3.000.000 geven aan een bedrijf dat gebruikmaakt van proefdieren en daarmee ook gaat uitbreiden. Een mooi praatje of niet, daar komt het gewoon op neer. De proefdierfaciliteiten worden uitgebreid. Dat staat ook in de stukken. Mijn vraag aan u is: zou u niet liever zien dat wij zouden investeren in instanties die gebruikmaken van alternatieven? Kunnen wij ons daar niet beter op gaan richten? Ik wil niet zeggen dat het onderwerp niet belangrijk genoeg is en dat wij ons niet moeten gaan bezighouden met onderzoek naar zoönose, maar het gaat om de alternatieven. Het gaat erom wat dit bedrijf gebruikt en waar wij aan gaan betalen."

De heer Noordegraaf: "Voorzitter, wij blijven bij wat wij gezegd hebben. Wij zijn er voorstander van dat het instituut uitgebreid wordt. Wij zien alle positieve kanten daarvan. We hebben ook, zoals gezegd werd door de heren in de commissie, te maken met het terugdringen van het aantal proeven op proefdieren, in zijn algemeenheid."

De voorzitter: "Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat u het niet helemaal eens bent met elkaar maar volgens mij is dat een feit, op dit moment."

Mevrouw Bax: "Ik dacht dat de heer Noordegraaf antwoord zou geven op mijn vraag."

De voorzitter: "Hij geeft een antwoord. Niet het antwoord dat u graag zou willen hebben. Ik denk dat we over kunnen gaan tot stemming. Gaat daarmee akkoord? Dat is het geval. Wie wordt geacht tegen dit voorstel te stemmen?"

Stemming.

Tegen stemmen: PvdD.

Met één stem tegen is het voorstel aangenomen.

Had de gedeputeerde nog iets willen zeggen. Ga uw gang."

Gedeputeerde Greiner: "Ik heb alle begrip voor het standpunt van de PvdD. Het is ook een voorspelbaar standpunt. Dat is geen punt. Misschien moet ik toch enige nuancering aanbrengen. Het is zo dat juist deze nieuwe proeffaciliteiten, het CVI in staat stellen om op een moderne wijze dierziektenonderzoek en vaccinontwikkeling te doen. Er zijn minder dierproeven. Het beleid van het CVI ten aanzien van dierproeven is voortdurend gericht op vermindering, verfijning en waar mogelijk vervanging door alternatieven. Daar heeft het CVI in 2009 ook een Europese prijs voor gekregen. De verouderde, meer klassieke proeffaciliteiten zullen worden gesloten en worden ingeruild voor deze nieuwe units, die een derde van de oppervlakte heeft die de verouderde unit had. Interessant is - dan kan ik aansluiten bij uw opmerking - dat het CVI echt participeert in het kenniscentrum alternatieve dierproeven. Bovendien ook in het kenniscentrum alternatieve toxicologie. Daarin wordt onderzoek gedaan naar alternatieven voor dierproeven. De relatie is zodanig dat de kennis die daaruit voortkomt, wordt geïmplementeerd

in deze proeffaciliteiten van het CVI. Het is dus wel degelijk een stap voorwaarts. Dat zou het ook in uw visie kunnen zijn, hoewel wij begrijpen dat u simpelweg tegen dierproeven bent. Respect daarvoor. Alle begrip. Ter geruststelling: ik ben ook lid van 'Proefdiervrij'. Het is een gezamenlijk streven."

De voorzitter: "Dank u wel. Het was een nadere toelichting op de situatie. Het is weliswaar na de stemming dus wij kunnen u niet meer beïnvloeden. Dat is mijn schuld. De gedeputeerde bevestigt dat."

9. Inpassingsplan Oostvaarderswold, begrenzing EHS en aanduidingen compensatiegebieden kiekendieffoerageergebied en bosgebied.

De voorzitter: "Wij hebben het hier over een onderwerp waarvan duidelijk is dat er voor- en tegenstanders zijn en er grote belangen gemoeid zijn met de besluitvorming hierover. Daarom denken wij, vanuit het presidium, dat het verstandig is dat wij het debat vanaf de kathedraal voeren. Dat u ook de mogelijkheid krijgt om elkaar te interrumpen. Ik ga ervan uit dat iedere fractie zich over dit onderwerp wil uitspreken. Ik stel voor dat wij 'een rondje maken'. Ik kan u uiteraard niet verplichten om het woord te voeren. Ik kijk u wel even, op die manier, aan. Misschien kunnen wij bij de VVD fractie beginnen. De heer Van der Avoort."

De heer Van der Avoort: "Dank u wel, voorzitter. Oostvaarderswold, hoe nu verder? Dat is de vraag. De regering heeft aangegeven te stoppen met de aanleg van robuuste ecologische verbindingen in Nederland. Waaronder Oostvaarderswold. Zo staat het in het financieel kader. Hierdoor valt het fundament om een robuuste ecologische verbinding naar Gelderland aan te leggen, weg. Staatssecretaris Bleker heeft wel toegezegd dat gronden verworven voor 20 oktober, worden gefinancierd voor aankoop en beheer. Hij geeft hiermee aan dat een flink deel van de ecologische zone niet wordt gefinancierd door het Rijk. Hoe uiteindelijk die hectares zijn, komt nog want er zijn ook nog verplichtingen na die datum. Voor de fractie van de VVD is het duidelijk dat de regering eerst met besluiten moet komen om het beleidsvoornemen uit te kunnen voeren. Het is alleen maar gezegd en voorgenomen. Tot dan dient de provincie het huidige, vastgestelde beleid, voort te zetten. Dat doet het college ook. De staatssecretaris geeft Provinciale Staten geen andere keus dan het provinciaal Inpassingsplan tijdig, vandaag, voor 1 januari, vast te stellen. Het plan is dan vastgesteld. Voor de VVD fractie is de uitvoering echter nu nog niet aan de orde. Eerst moet definitief bekend zijn wat wel en niet mogelijk is. Vorige week heeft een delegatie van de provincie onder leiding van de CdK een eerste gesprek gevoerd met de staatssecretaris. Daarin heeft hij aangegeven te willen komen tot een nieuwe bestuursovereenkomst en daarover nader in gesprek te gaan. Uit deze hernieuwde onderhandelingen moet duidelijk worden of een eventueel aangepast plan betaalbaar en haalbaar is. Dit zal de nodige tijd in beslag nemen waardoor de vraag: hoe nu verder, voorlopig onbeantwoord blijft. De VVD kan akkoord gaan met de beslispunten en de wijzigingen naar aanleiding van de actualiteit, in het Statenvoorstel. In de commissie hebben wij onze complimenten al gegeven aan de organisatie. Voor het vele werk in een zeer korte tijd. Met alle discussies en het landelijke nieuws is er door het apparaat hard gewerkt om dit tot stand te brengen. Verder heb ik in de commissie een vraag gesteld over de windmolens. Die vraag is inmiddels beantwoord en rondgegaan. Daar heb ik dus verder geen vragen meer over. Tot zover, in eerste instantie."

Mevrouw Bax: "Ja, het is eigenlijk heel simpel en kort wat ons betreft. Wij sluiten ons aan bij de complimenten voor de ambtelijke staf en GS m.b.t. de voortgang van dit project. We kunnen uiteraard volledig instemmen met de beslispunten. Wat ons betreft had de schop gisteren al de grond in kunnen gaan. Dit had een mooi moment kunnen zijn waarop wij hadden kunnen vieren dat, in betrekkelijk korte tijd, een belangrijke mijlpaal is bereikt. Helaas hangen er, naar aanleiding van wat in het regeerakkoord staat, wat donkere wolken boven dit speerpunt. Wij zijn het met GS eens dat, met wat in het regeerakkoord staat en met de brief van de staatssecretaris, de gemaakte afspraken met het Rijk niet ongedaan gemaakt zijn. Die kunnen immers niet eenzijdig verbroken worden. In de komende tijd zullen onderhandelingen gevoerd worden met het Rijk. Wij zijn van mening dat de inzet van de provincie daarbij moet zijn dat voor 100 % moet worden vastgehouden aan de huidige plannen. Gisteren is in de Tweede Kamer in een commissievergadering het rapport van de commissie Gabor over de Oostvaardersplassen

besproken. Daarbij kwam in die commissie de Oostvaarderswissel aan de orde. Een strook over het Adelaarstracé die tamelijk snel zou kunnen worden aangelegd maar waarbij wel ecoducten nodig zijn. De staatssecretaris gaf aan dat hij daarnaar wil kijken, in overleg met de provincie. Hij verwachtte echter dat het € 20.000.000 zou gaan kosten. Wij zouden GS willen vragen dit te betrekken bij de besprekingen met het Rijk. Werk met werk maken, noemen wij dat in Flevoland. Dank u wel, voorzitter."

De heer Geersing: "Mijnheer de voorzitter. Omtrent het Oostvaarderswold bent u van de ChristenUnie gewend dat wij even terugblikken naar het vertrekpunt: 2 november 2006. Maar alvorens dat we verder inzoomen op hetgeen voorligt, kijken wij deze keer eerst vooruit. Sinds het aantreden van het nieuwe kabinet lijkt er een minder zware wissel op het landelijk gebied van zuidelijk Flevoland getrokken te worden. Ook lijkt er een nieuw bestuursakkoord in zicht. De ChristenUnie gaat graag de discussie aan over hoe het nu verder moet. Na de tweede jeugd lijkt een derde in beeld of moeten wij het nu hebben over het volwassen worden van Zuid Flevoland. De landbouwnota voor Flevoland, die de ChristenUnie inmiddels alweer jaren geleden uitbracht, blijkt actueler dan ooit. Stad en agrarisch platteland de ontwikkelingen in Zuid Flevoland samen laten oppakken en daarvoor beheersmaatregelen inzetten die daarbij passen. Het nieuwe Europese landbouwbeleid versterkt de mogelijkheden daarvoor door prestaties op dat gebied te belonen. De staatssecretaris is helder geweest over wat hij voorstaat. Maar wat is de juridische en financiële werkelijkheid? Onzekerheid daarover noopt ons ertoe dat we vanavond toch hetgeen dat voorligt, laten passeren. Maar niet met het ja van een chocoladeletter om maar te zwijgen over het ontkurken van champagneflessen, zoals de heer Rijsdorp heeft aangegeven in de commissievergadering. Wellicht zal hij dat nogmaals meedelen. Met de wetenschap dat het anders gaat wil de ChristenUnie toch nog enkele punten aanstippen. In de stukken wordt aangegeven dat met de wijziging van de bestemming niet wordt gewacht en dat heeft gevolgen voor de niet verworven bedrijven. Omdat de boel nu stilligt. Die periode van onzekerheid moet zoveel mogelijk worden ingekort. Dat wordt onderstreept door de motie die onlangs in de Tweede Kamer is aangenomen. Een bufferstrook van slechts 50 m en de mogelijke rol voor agrariërs, vindt de ChristenUnie erg mager. Wij staan dan ook een passende, pro actieve rol, van de agrariërs voor. Het is een goede zaak dat het vertrekpunt in een nulmeting wordt vastgelegd. Met de politieke werkelijkheid van dit moment vernemen wij graag van andere fracties hun standpunt aangaande de verdere invulling. Dank u wel."

De heer Stuivenberg: "Voorzitter, dank u wel. Bij de behandeling van het strategisch beheersplan Oostvaarderswold, spraken wij als SP fractie nog over geruchten uit het regeerakkoord. Bij de laatste algemene beschouwingen hebben wij, als SP fractie, aan GS de vraag gesteld of het college wellicht in informele zin niet eerder op de hoogte is gesteld van het voornemen van de nieuwe regering omtrent het afblazen van het Oostvaarderswold als robuuste zone binnen de EHS. Vanaf de Najaarsnota 2008 heeft de SP fractie bij herhaling de vraag gesteld of het niet verstandig zou zijn om de ontwikkelingen, gezien de financiële en economische crisis, te temporiseren. Als SP fractie hebben wij vragen gesteld naar aanleiding van de aantijging van de heer Koopmans, van de CDA Tweede Kamerfractie, dat Flevoland ten onrechte de zogenaamde Koopmansgelden voor de verwerving van de gronden in het Oostvaarderswold zou hebben aangewend, dan wel zou aanwenden. Het was de SP fractie die een interpellatiedebat heeft gehouden over de motie van dezelfde heer Koopmans over het afblazen van het Oostvaarderswold. Wellicht politiek gezien niet echt handig uitgenut, maar toch. Voorzitter, dit in ogenschouw nemende is het heel vreemd dat we via de media van de CDA fractie mogen vernemen dat het CDA het licht heeft gezien. Ja, het is bijna Kerstmis. Dat begrijpen wij ook. Het wordt wel het feest van het licht genoemd, maar toch. Dat andere partijen, dus ook de SP, noch in de ontkenkende fase zouden verkeren. Tijdens de behandeling van het Inpassingsplan in de commissie Ruimte hebben ook wij, als SP fractie, uitgebreid stilgestaan bij de impact van het voornemen van de regering om tot wetswijziging te komen en de bestuursovereenkomst met de provincie eenzijdig open te breken. Als SP fractie hechten wij aan een betrouwbare overheid. Dat wij dit bij tijd en wijle in twijfel trekken, dat mag u ons niet euvel duiden, want naar onze visie maakt de overheid het daar soms zelf naar. Wij hebben ons steeds ingezet voor een ruimhartige schadeloosstelling, minnelijke verwerving en goede communicatie met de meest betrokkenen. Dit niet als pleister op de wonde voor de agrariërs,

maar vanuit het beginsel van menselijke waardigheid, gelijkwaardigheid en solidariteit. Wellicht in de constellatie van de huidige regering niet zulke populaire uitgangspunten. Voorzitter, eerder hebben wij, als SP fractie, aangegeven dat wij veel waardering hebben voor de voortvarendheid en het enthousiasme waarmee de ambtelijke organisatie en de gedeputeerde zich hebben ingezet en het resultaat hiervan is vastgelegd binnen de procedure van het Inpassingsplan. Volgens de huidige regering staat veiligheid bij hen hoog in het vaandel. Ik heb dat ook aangegeven in de commissievergadering. Wij kunnen u verzekeren dat het trekken aan een noodrem van een op snelheid rijdende trein zeer ernstige gevolgen kan hebben. Wij doen daar dan ook niet aan mee en stemmen als afronding van het op 1 juli 2008 ingezette proces, in met de besluiten die thans voorliggen. Niet uitsluitend vanwege de juridische zuiverheid maar omdat de integraliteit van de gebiedsontwikkeling van het Oostvaarderswold ons bijzonder aanspreekt. Kansen voor Flevoland om niet alleen de voorraadschuur van Nederland te zijn, maar ook een aantrekkelijk woon- en leefklimaat in zuidelijk Flevoland te realiseren. Waarbij de ecologische aspecten, de natuur en recreatieve aspecten alsook de werkgelegenheid een belangrijke plaats innemen. En natuurlijk hechten wij, als SP fractie, er nog steeds aan dat de direct betrokkenen zo volledig mogelijk worden ingelicht en voorgelicht over de huidige en ontstane situatie. Dus niet uitsluitend via de pers. Wij roepen het college dan ook op om tot een, voor de agrariërs en de provincie, goede afronding te komen. Dank u wel."

De heer Rijdsdorp: "Voorzitter, dank u wel. Misschien geen champagne vandaag. Ik zou zonder meer het glas willen heffen, in beeldende zin, op het succes dat het college heeft gerealiseerd. Wij hebben het, als Flevoland, gedaan! In een verduveld korte tijd, als ik dat woord mag zeggen. Vier jaar na de voorgaande ronde waarin we met veel emotie hebben besloten om het Oostvaarderswold te realiseren, zijn wij op een moment dat 1000 ha is verworven. Dat het Inpassingsplan klaar is. Ik durf rustig te zeggen dat eigenlijk niemand in heel Nederland ooit verwacht had dat, dat mogelijk was. Voorzitter ik heb in de commissie gezegd dat, op dat punt alleen al, je best het glas zou mogen heffen en de champagne zou mogen ontkurken. Tegelijkertijd voorzitter, als dat het enige punt geweest zou zijn, zouden wij nu een hamerstuk hebben gehad en een korte vergadering. Maar zo is het natuurlijk helemaal niet. Zoals het in de commissie is gehuid en zoals vorige sprekers het hebben gehuid, is met het nemen van dit Inpassingsplan de strijd/discussie bepaald nog niet geslecht. Dan is het wel van belang, naar onszelf en de buitenwacht toe, dat we kunnen duiden wat nu eigenlijk de intentie is waarmee wij vandaag het besluit nemen. Het kan tweërlei zijn. Ik proef verschillen. Het kan zijn dat wij het enkel en alleen doen om te voorkomen dat er een financiële claim op ons afkomt. Wij houden op deze manier immers het Rijk in een positie dat zij de verantwoordelijkheid draagt voor haar ommezwaai. Als wij dat zouden vinden dan zouden wij eigenlijk ook niet zo geïnteresseerd zijn in de finesses want dan zou het er immers toch niet komen. De andere lijn is, en u kunt zich voorstellen dat de PvdA op die lijn zit, dat wij hier wel degelijk, ondanks alle geluiden in de media, ondanks alle uitspraken van Kamerleden en ondanks de uitspraken van staatssecretaris, een inhoudelijk en juridisch kader neerleggen op basis waarvan de ontwikkeling van het gebied gestalte zal krijgen. Nee, het zal vast niet in hetzelfde tempo zijn als we een jaar geleden dachten. Het zou best zo kunnen zijn dat als wij er over een aantal jaren op terugkijken, wij hier en daar aanpassingen zullen moeten doen aan dit plan. Maar het is wel wezenlijk om ook te zien in welke hoedanigheid wij aankijken tegen het moment waar wij vandaag staan. Wij werken veel verder aan het project dan enkel en alleen met de financiële positie. Ik vond, in die zin, het SP betoog glashelder. Wij kunnen het van harte onderschrijven. Hoe duiden wij de situatie? Hoe duiden wij nu de situatie dat er zoveel onrust ontstaat? Is dit, zoals het CDA lijkt te zien, een mogelijke kans om ervan af te komen? Bij de ChristenUnie proef ik eenzelfde soort geluid. Is het een financieel knelpunt en daarmee iets waardoor je er zuiver alleen financieel naar moet kijken? Of is het een ordinaire machtsstrijd tussen Haagse en Flevolandse politici? Waarbij het eigenlijk niet zozeer over geld gaat maar om de vraag wie iets te zeggen heeft over de ruimtelijke ordening van dat stuk Flevoland. Of is het iets waarin, zoals sommigen denken, wij aan een project werken dat achterhaald is. In die zin dat er geen wetenschappelijke basis meer voor is. Voorzitter, wat de PvdA betreft is het vrij simpel. De wetenschappelijke basis is hetzelfde als een aantal jaren geleden. Sterker nog. Eigenlijk laat elk onderzoek zien dat in het veranderende klimaat verbindingen tussen natuurgebieden cruciaal als zijn. Daar is dus geen verschil met een aantal jaren geleden. Een huidig kabinet kan dit ontkennen maar het zou betekenen dat een volgend kabinet het weer zal

erkennen. Voorzitter, wij moeten er toch niet aan denken dat wij gaan zwalken in onze koers naar wat daar in het Haagse wordt gevonden over klimaat en natuur. Is het een financieel knelpunt? Zonder meer ook. Zonder meer ook! De PvdA is van harte bereid om samen te kijken hoe het op dat punt verder moet. Wel vanuit de positie: afspraak is afspraak. Er zijn al heel veel zaken toegezegd. Ik zei al even dat de helft van het gebied is gerealiseerd. Er is al heel veel geld uitgegeven. Conform opdracht. Ik zeg het maar even: conform opdracht. Het is ook, in onze ogen, bij uitstek een ordinaire machtsstrijd aan het worden. Dat is heel erg slecht voor de politiek. Als ik hoor hoe er door Kamerleden met een felheid en een verbetering, alsof het de raad van Zeewolde is, wordt aangegeven hoe cruciaal het is dat er voor de ontwikkeling van de boerenstand akkerbouw moet blijven, dan denk ik: dat is niet goed, jongens. Laat elke bestuurslaag zich houden aan datgene waar zij voor is. Het is prima als de Kamer zegt: we hebben op dit moment minder geld over voor dat beleidsdoel en meer voor een ander doel. Dat is volstrekt legitiem. Daar zal de PvdA de Kamer ook niet op aanspreken. Wel dat we samen bekijken wat de consequenties zijn en de gevolgen. Maar wel met wederzijds respect. Maar als het een ordinaire strijd is waarmee geprobeerd wordt om vanuit Den Haag alsnog ruimtelijke ordening te plegen op ons grondgebied, hier in Flevoland, als het ware in de afwegingen die wij met elkaar gemaakt hebben waarbij het gaat om een integrale gebiedsontwikkeling, waarbij heel veel Flevolandse doelen van belang zijn, versus 1 - de landbouwachtergrond - dan moeten wij juist pal staan, voorzitter. Nog ongeacht hoe je zelf inhoudelijk in het Oostvaarderswold staat. Het kan niet zo zijn dat de discussie zodanig wordt verengd dat wij op zo'n manier gaan luisteren naar Kamerleden die indirect hun gelijk proberen te halen. Voorzitter, dat is slecht en daar willen wij absoluut niet in meegaan. Wat wel interessant is, vond ik, is de uitspraak van het CDA in de commissie waar zij zei: als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan. Ik heb er een tijdje over na lopen denken, maar ik dacht wat is nu eigenlijk het verschil met wat wij een tijdje geleden zeiden over haalbaar en betaalbaar. Dat verschil is er eigenlijk helemaal niet. Zolang het maar gaat over: wij gaan het (het Oostvaarderswold) realiseren. Als het Oostvaarderswold dus niet kan zoals het moet dan moet het Oostvaarderswold maar zoals het kan. Dat lijkt mij een juist uitgangspunt. Dat betekent dat de commissie Gabor ons voor een deel al op weg geholpen heeft. Wat in ieder geval zou moeten kunnen is een fasering in wat je eerst doet en wat je daarna doet. De Oostvaarderswissel als backbone voor het Oostvaarderswold. Ik zei in de commissie al even: als wij intussen 1000 hectaren hebben verworven dan heb je als het ware een stevig bot met 1000 ha vlees eraan. Dat kunnen wij vooralsnog best zien als een goede eerste stap. Daar zijn wij, als het ware, zo goed als. In die zin kunnen wij ons dus wel vinden in een dergelijke uitspraak. Als het niet kan zoals het moet dan moet het maar zoals het kan. Als wij maar, met elkaar, vasthouden aan hetgeen dat wij willen bereiken, in het omgevingsplan vastgesteld qua ontwikkeling van Flevoland, waarin het Oostvaarderswold een nadrukkelijke rol speelt voor ons allemaal. De Kamer van Koophandel was glashelder in hoe zij aankeek tegen de betekenis daarvan. Voorzitter dan gaan wij een interessante discussie tegemoet. Dan gaat het puur en alleen over: wat eerst, hoe groot, kunnen wij het binnen een aantal jaren openen? Uiteindelijk, voorzitter, zullen wij instaat zijn om met elkaar, met de creativiteit die ieder van ons in zich heeft, te zorgen dat het Oostvaarderswold er komt in de omvang waar wij nu van denken: dat is goed voor ons als Flevoland. Voorzitter, ik dank u voor uw aandacht."

De heer Simonse: "Voorzitter vanavond de vaststelling van het Inpassingsplan Oostvaarderswold. Het slotstuk van dat wat wij 1 juli 2008 in gang hebben gezet. Ik heb een aantal sprekers voor mij gehad. De ene doet er lang over de andere spreekt wat korter. Wij zullen het vanavond ook niet zo lang maken. Je ziet gebeuren dat: is het nu links of rechts of recht door zee, vanavond stemt iedereen mee. Ook de SGP dan? Ja, ook de SGP. Dat ook om de reden zoals net al verwoord door de ChristenUnie: juridisch gezien. Goed, daarover genoeg. U kunt begrijpen dat dit niet fijn voelt voor de SGP. Bij binnenkomst werd gevraagd: ben jij nu zo'n jaknikker? Ja, vanavond wel. We hebben de zienswijzen bekeken. Een dikke bundel. De enorme betrokkenheid van de boeren op het plan en de veelheid van onderwerpen die tekenend zijn voor de impact die het heeft op agrariërs, kwam op ons af. Wij hebben een inhoudelijke vraag gesteld. Zeer inhoudelijk, kan ik wel zeggen. Die hebben wij bij de gedeputeerde neergelegd. Het ging om de 50 m overgangszone. We hebben daar geen inhoudelijk antwoord op gekregen. Wij laten dat vanavond maar zo. Mocht het straks echter allemaal gerealiseerd worden, ik zie het nog niet voor mij, dan zal er straks misschien een Akkerdistel op 60 m afstand groeien. In de maand

augustus bij de vijf Beaufort zal dat Akkerdisteltje zijn zaadjes werpen op de kavel van boer Janssen. Hij zal er op zijn beurt dan last van hebben. Dan zien wij dat weer terug. Maar ons inziens snijdt die 50 m wel degelijk hout. Wij hebben het goed gemotiveerd. We hebben er alleen geen antwoord op gekregen. Dan het vervolg. Gelukkig telt anno 2010 nog steeds het spreekwoord dat degene die betaalt, bepaalt. Daar houden wij ons dan maar een beetje aan vast. Wij hopen dat er snel een nieuw bestuursakkoord komt met de staatssecretaris en met een voor de SGP goede afloop."

Mevrouw Roda: "Dank u wel, voorzitter. Na het mediageweld tussen bijvoorbeeld de PvdA en het CDA en de harde woorden die ook vielen tijdens de behandeling in de commissie Ruimte over dit Inpassingsplan, lijkt het mij zinvol om nog eens te kijken naar de noodzaak van het Oostvaarderswold. Dan wil ik eerst iets zeggen over de betekenis. GroenLinks vindt het heel belangrijk dat het Oostvaarderswold doorgaat. Dat zal u niet verbazen. De economische verbinding is van groot belang. Dat bleek ook weer uit de presentatie van de commissie Gabor over de Oostvaardersplassen. Toonaangevende internationale deskundigen gaven aan dat een verbinding naar het Horsterwold van groot belang is voor de grote grazers. Dat geeft hen ruimte, voedselaanbod en meer beschutting om in de winter te overleven. Een andere betekenis voor het Oostvaarderswold gaat bijvoorbeeld over de klimaatbuffer. Of over het vasthouden van CO₂, biodiversiteit, waterberging. Naast al deze ecologische functies zijn er ook maatschappelijke belangen. Het Oostvaarderswold heeft ook een recreatieve functie en in het verlengde daarvan ook economische waarde. De Kamer van Koophandel heeft ook in de commissie al aangegeven dat het Oostvaarderswold van groot belang is voor een kwalitatief Flevoland. Het Oostvaarderswold zal leiden tot waardevermeerdering van woningen, gebrouwen en zorgt voor economische groei door een aantrekkelijk vestigingsklimaat. Een andere betekenis van het Oostvaarderswold ligt in het feit dat er compensatie plaatsvindt voor woningbouw en bedrijventerreinen, uitbreiding van infrastructuur. We hebben allemaal gehoord dat het niet doorgaan van het Oostvaarderswold bijvoorbeeld meteen zou leiden tot het niet kunnen uitbreiden van industrieterrein De Vaart in Almere. Als het Oostvaarderswold niet door zou gaan dan zijn er verschillende ruimtelijke ontwikkelingen in zuidelijk Flevoland die stilvallen. Dat moeten wij toch niet willen. We hebben het nog helemaal niet gehad over de doelstelling: waterberging. Die is ook heel belangrijk. In de toekomst zal door de klimaatverandering meer neerslag vallen, heftige neerslag vallen. Het Oostvaarderswold ligt op het laagste punt van zuidelijk Flevoland. Een waterbergingsfunctie is daar hard nodig. Dan is er nog een ander aspect waar ik ook even bij stil wil staan. Dat gaat over de betrouwbare overheid. In de commissie waren er diverse ondernemers die inspraken. De grote meerderheid gaf aan dat zij zo ver zijn dat ze nu vooruitkijken naar een vestiging op een andere plek. Een plek die zij vaak ook al gevonden hebben. We kunnen niet tegen deze ondernemers zeggen: alles is voor niets geweest. Zij moeten hun bedrijfsvoering kunnen voortzetten op een nieuwe plek. Zij hebben daar al investeringen voor gedaan en zijn, net als wij, al jaren met dit project bezig. Het is niet mogelijk en niet wenselijk om dit terug te draaien. Om deze ondernemers en de ondernemers die bijna toe zijn aan verkoop zekerheid te bieden, vinden wij dat het Oostvaarderswold doorgezet moet worden. Dan zijn er nog een aantal financiële en juridische aspecten. Er liggen momenteel sluitende afspraken met het Rijk. Financieel is er dus veel geregeld. Het grootste deel van de grond is al aangekocht. Het zou een regelrechte kapitaalvernietiging zijn om nu te stoppen. Als wij de juridische en financiële status willen samenvatten kunnen wij eigenlijk kortweg verwijzen naar de brief die Gedeputeerde Staten schreven aan de staatssecretaris en waarin stond dat stoppen nu duurder is dan doorgaan. Wij zijn altijd groot voorstander geweest van de realisatie van het Oostvaarderswold. Daarin is niets veranderd ondanks de door anderen 'donkere wolken' genoemde ontwikkelingen in Den Haag. Wij vinden dat wij als provincie alles moeten doen wat mogelijk is om het Oostvaarderswold ook echt te gaan realiseren. Het aanvaarden van dit Inpassingsplan hoort daarbij. Bij een eerdere mijlpaal hebben wij, als GroenLinks, ter aanmoediging, aan de gedeputeerde een spade gegeven. Ik heb in mijn voorbereiding op vanavond even nagedacht of wij weer zoiets zouden moeten doen. Ik dacht dat het misschien deze keer dan eens shovel zou moeten zijn of misschien een kruiwagen met geld. Mijn eindconclusie is dat geen van beiden op dit moment nodig zijn. Wat op dit moment vooral nodig is, is dat wij als provincie een rechte rug houden. Die wens ik ons allen toe."

De heer **Bouma**: "Voorzitter, aanwezigen. Zoals bekend heeft de huidige regering zich een bezuinigingsoperatie toegeëigend. In hun bezuinigingsplan geven zij aan dat zij op de aanleg van de EHS willen bezuinigen. Zij willen dezen herijken en zij streven niet meer naar 100 % uitvoering van de EHS maar naar ruim 90 %. Bovendien heeft de regering aangegeven te willen stoppen met de ontwikkeling van de robuuste zones in Nederland. Een stuk of 10, geloof ik. Daarbij wordt Oostvaarderswold zelfs met name genoemd. Voorzitter op basis van de stemmingsuitslagen deze week in de Tweede Kamer over moties aangaande dit item, concludeert de CDA fractie dat een meerderheid in de Tweede Kamer de regering steunt in haar voornemen. Voorzitter, hoe je het ook wendt of keert en hoe je het ook bekijkt, deze inzet heeft serieuze en grote consequenties voor de ontwikkeling van het Oostvaarderswold. In tegenstelling tot wat andere partijen hopen namelijk: dat dit kabinet niet lang zal zitten, zult u begrijpen dat de CDA fractie ervan uitgaat dat dit VVD/CDA kabinet, de rit uit gaat zitten. De inzet van de regering voor wat betreft het Oostvaarderswold is helder uiteengezet. De financiële positie van Flevoland laat niet toe dat wij zelf Oostvaarderswold gaan ontwikkelen en beheren zonder de nodige overheidsmiddelen. Het is deze financiële positie en het zijn de financiële risico's die wij lopen, die ons zorgen baart. Wij kunnen als provincie, vanuit onze positie, in hoofdlijnen eigenlijk op twee manieren reageren. Of wij gaan op basis van bestaande afspraken en overeenkomsten proberen juridisch ons gelijk te halen, of we gaan op basis van de inzet van de regering een nieuwe overeenkomst sluiten. De inschatting van de CDA fractie is dat wij op basis van de tweede optie beter in staat zijn om de kosten van het stoppen bij de regering te leggen. Want de CDA fractie is absoluut van mening dat als de Rijksoverheid stopt, zij ook alle kosten moet betalen. Wij roepen dan ook het college op om constructief, op basis van de lijn van het huidige kabinet, tot een nieuwe overeenkomst met de regering te komen, waarin de belangen van Flevoland en haar inwoners goed tot haar recht komen. Voorzitter, Oostvaarderswold is een middel om doelen te bereiken. Het Oostvaarderswold is voor de CDA fractie niet heilig. Deze boodschap was, geloof ik, al overgekomen. De hier vastgestelde provinciale doelen blijven natuurlijk wel overeind. Als ik op de heer Rijsdorp de indruk heb gemaakt met mijn slotzin: als het niet kan zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan, dan heeft dat hier betrekking op. Voorzitter, voor ons ligt een Inpassingsplan en een antwoordnota waar de professionaliteit vanaf straalt. Niets dan lof voor het werk dat hier onder leiding van gedeputeerde mevrouw Blik en door de projectorganisatie is verricht. Maar wij behandelen nu het Inpassingsplan met, wat ons betreft, de verwachting dat deze niet wordt gerealiseerd. Althans niet zoals zij nu voorligt. De CDA fractie heeft hier een enorm dubbel gevoel over. Hoe leg je dit de burger uit? Het liefst zou de fractie dan ook, gegeven deze omstandigheden, het plan niet vaststellen. Maar na juridisch van verschillende kanten advies ingewonnen te hebben, moeten wij vaststellen dat het niet erg slim zou zijn om dit Inpassingsplan niet vast te stellen. We kunnen dan ook niet anders dan, op basis van de huidige juridisch relevante afspraken en overeenkomsten, het Inpassingsplan wel behandelen. Pas als er een nieuwe overeenkomst met het ministerie van EZ ligt, kunnen wij daarnaar handelen. We hebben nog een schrijven gekregen. Het is ons echt niet ontgaan dat motie nummer 17 Ladders/Koopmans die gaat over het vervallen van de EHS titel, aangenomen is. Maar als een motie in de Tweede Kamer aangenomen wordt, betekent dit nog niet dat het beleid is waar wij ons op kunnen en wellicht moeten richten. Voorzitter, als wij het Inpassingsplan overeenkomstig onze eigen verordening niet voor 1 januari 2011 vaststellen, geven wij juridisch gezien, het signaal af dat wij als provincie stoppen met het project. Dat is niet handig als je wilt dat degene die ermee stopt ook de kosten betaald. Voorzitter, laten wij niet vergeten dat de grootste financiële belangen liggen bij de agrariërs in het gebied. Hun belangen willen wij in elk geval veiligstellen. In beide gevallen, of we nu het Inpassingsplan wel of niet vaststellen, heeft het financiële risico's. Onze inschatting is dat het wel vaststellen minder financiële risico's heeft dan het niet vaststellen. Voorzitter, tot slot. In de politiek gaat het om keuzes maken. Zelden gaat het om een keuze tussen zwart of wit. Gelukkig is onze maatschappij kleurrijk. Na afweging van de verschillende aspecten moeten wij een keuze maken en onze verantwoordelijkheid nemen. Dat past bij het CDA. Voorzitter, ik kan u mededelen dat wij instemmen met het Inpassingsplan. Dank u wel."

De voorzitter: "Dank u wel. Daarmee hebben alle fracties gesproken. Misschien is het goed dat gedeputeerde Blik op een enkel punt, vanaf de kathedraal, een korte reactie geeft."

Gedeputeerde Blik: "Voorzitter, wederom dank voor de complimenten die zijn geuit en die ik graag ook direct doorgeef aan alle mensen die in de projectorganisatie hieraan gewerkt hebben en nog meer en ook aan mijn collega's in GS om het vele werk dat dit project, ook in deze fase, met zich mee heeft gebracht. Ik wil eigenlijk op twee punten ingaan. Dat is eigenlijk meer de oproep en niet de vraag van de SP om aandacht te besteden aan de communicatie. U zult begrijpen dat wij deze week ook voorbereid hebben om als u vanavond besluiten neemt, wij dat ook direct zo goed mogelijk te communiceren. Dat bestaat uit een aantal onderdelen. Er zal een zakelijk persbericht uitgebracht worden. Op onze website komt natuurlijk onmiddellijk deze publicatie te staan. Alle personen en instanties die zienswijzen hebben ingediend, krijgen antwoord en de antwoordnota toegestuurd. De direct betrokkenen krijgen allemaal een persoonlijke, op hun situatie toegespitste brief, toegezonden. Verderop komen er ook publicaties in de Staatscourant. Het is wettelijk vastgelegd hoe dat moet. Eerst moet de VROM inspecteur op de hoogte gesteld worden. Hij heeft dan, maximaal een aantal weken, de gelegenheid om naar dit plan te kijken. Daarna volgt de publicatie in de Staatscourant. Dus ook dit onderwerp is deze week aan de orde geweest. Wij hebben alles klaarstaan om zo snel mogelijk te communiceren. Het betekent wel dat eerst de algemene publieke middelen bereikbaar zijn voor de mensen en dat natuurlijk uit de media ook het een en ander zal worden vernomen. Maar de direct betrokkenen krijgen allemaal bericht thuis. Ik wil eigenlijk op één punt even ingaan. Dat is de actualiteit van vandaag. Dat is de brief die advocaat Fuller namens vijf cliënten heeft gezonden. U hebt die brief vandaag allemaal toegezonden gekregen. Die brief gaat terug op motie nummer 17, die aangenomen is in de Tweede Kamer. De motie Lodders/Koopmans. Die gaat over de schaduwwerking. Nu is het zo dat niet overal alles hetzelfde gaat in Nederland. De aanneme dat de provincie Flevoland op dezelfde wijze omgaat met de EHS en Bestemmingsplan of Inpassingsplan op provinciaal niveau, als op het oude land, klopt niet. Want in het geval van Flevoland zal motie 17 van Lodders/Koopmans geen enkel effect hebben op Flevoland. Omdat u vanavond tegelijkertijd een besluit neemt over de begrenzing van de EHS als over het Bestemmingsplan. Waar deze motie nu juist op doelt, is de omstandigheid dat op het oude land, de rest van Nederland, men het gebruik heeft om eerst de EHS begrenzingen te doen en dan na jaren nog eens een Bestemmingsplan vast te stellen waar die functiewijziging in staat. Dat is hier niet aan de orde. Wij scheppen duidelijkheid. Het betekent dat de besluiten hier tegelijkertijd worden genomen. Ik vond het belangrijk om dat hier nog even te vertellen. Vooral ook omdat het CDA daarop ingaat. Wij zullen natuurlijk ook de brieven daarover berichten. Het is tenslotte ook een inhoudelijke opmerking. Voorzitter, u hebt gesproken vanavond. Het is het besluit van Provinciale Staten. Deze twee punten wilde ik nog even onder de aandacht brengen. Dank u wel."

De voorzitter: "Dank u wel. Als ik luister naar de inbreng die er geweest is zou ik over willen gaan tot de stemmingen. Gaat u daarmee akkoord? Dan breng ik in stemming het Inpassingsplan Oostvaarderswold, het vaststellen van de begrenzing van de EHS en de aanduiding compensatiegebied voor kiekendiefferageergebied en de aanduiding compensatiegebied bosgebied. Wie van de fracties stemt daar voor?"

Stemming.

Voor stemmen: allen.

Dan zie ik dat dit met algemene stemmen is aangenomen. Daarmee is dit agendapunt afgehandeld."

10. Sluiting

De voorzitter: "Ik heb in het begin van de vergadering al meegedeeld dat de vergadering van 16 december niet doorgaat, met de mededeling dat dit de laatste vergadering van het jaar zou zijn. Er wordt die avond wel een presentatie gegeven van de ICMO 2 rapportage. De heer Gabor zal dat zelf komen doen. Er is die avond ook nog een extra commissievergadering van de commissie Samenleving. Het is niet zo dat u vrij bent die avond. Er wordt wel degelijk gewerkt. Ik dank u allen hartelijk voor uw inbreng en tot ziens. Ik sluit deze vergadering." (20.41 uur)

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van Provinciale Staten gehouden op 27 januari 2011.

de griffier,

de voorzitter,